

Do góry nogami

Rok Szkolny
2012/2013
Nr 1

Słowo od Redakcji

Witamy Was serdecznie w nowym numerze gazetki „Do góry nogami”. Ten numer gazetki przygotowali nowi uczniowie. Mamy nadzieję, że się Wam spodoba. Zapraszamy więc do miłej lektury.

Kolorowe liście

Spadają liście na suchą trawę,
piękny z nich bukiet zrobię niebawem.
Wszystkie prześliczne i kolorowe,
a najpiękniejsze - te kolorowe.
Zielone złożę razem z kwiatami,
Żółte zasuszę w książce z bajkami,
z brązowych zrobię dom dla kasztanów,
a złote liście.....oddam do banku.

Grzegorz Chomicz

Redakcja

W tym numerze:

Ciekawostki o wiewiórce	1
Jesień	2
Jesienne liście	2
Wędrowki ptaków	2
Z życia szkoły	3
Andrzejki	3
Andrzejki w naszej szkole	4

Ciekawostki o wiewiórce

Wiewiórka pospolita, wiewiórka ruda – gatunek gryzonia z rodziny wiewiórkowatych.

Występowanie: Występuje w lasach liściastych i iglastych, a także w parkach i zadrzewieniach Europy i Azji. Jest pospolita na terenie całej Polski.

Opis: Osiąga długość ciała 20-24 cm i ogona 17-20 cm, masa ciała 200-300 gramów. Jest typowym zwierzęciem nadrzewnym. Grzbiet ubarwiony ma na kolor od rudego do ciemnobrązowego, spód ciała jest biały. Wiewiórki żyjące w Karpatach i Sudetach mają umaszczenie ciemniejsze – ciemnobrązowe. W zimie wszystkie wiewiórki zmieniają ubarwienie na popielate (szata zimowa).

Tryb życia: W dziupli ma swoje zapasy, zamieszkuje gniazda ptaków lub buduje je sama. Gniazda te buduje w koronach drzew, zwykle w rozwidleniu gałęzi. Buduje je z trawy i drobnych gałązek i wyściela mchami. Gniazda te mają jeden wejściowy otwór. Jest aktywna w dzień. Jej pożywienie stanowią nasiona, pędy, grzyby, owoce, ale także owady, jaja i pisklęta. Gromadzi zapasy żywności, np. zakopując nasiona – przyczynia się w ten sposób do rozsiewu nasion drzew. Obserwowano też, że na gałęziach drzew suszyła grzyby. Długi, puszysty ogon odgrywa ważną rolę podczas skoków – stabilizuje kierunek lotu.

Wiewiórka: tatrzańska i ruda.

Jesień

Jesień – jedna z czterech podstawowych pór roku w przyrodzie, w strefie klimatu umiarkowanego. Charakteryzuje się umiarkowanymi temperaturami powietrza z malejącą średnią dobową oraz (w przypadku Polski) stosunkowo dużym w skali roku opadem atmosferycznym. W świecie roślin i zwierząt jest to okres gromadzenia zapasów przed zimą. Za jesień klimatyczną przyjmuje się okres roku (następujący po lecie).

Jesień astronomiczna rozpoczyna się w momencie równonocy jesienniej i trwa do momentu przesilenia zimowego, co w przybliżeniu oznacza na półkuli północnej okres pomiędzy 23 września a 22 grudnia (czasami daty te wypadają dzień wcześniej lub dzień później, a w roku przestępnym mogą być dodatkowo cofnięte o jeden dzień). Podczas jesieni astronomicznej dzienna pora dnia jest krótsza od pory nocnej, a ponadto z każdą kolejną dobą dnia ubywa, a nocy przybywa.

Maja Wiśniewska

Jesienne liście

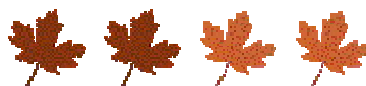
Dlaczego jesienią liście zmieniają barwę?

Zielony barwnik liści powstaje w wyniku działania promieni słonecznych. Gdy zbliża się zima i słońce świeci krócej, powstaje go dużo mniej. Wówczas główną rolę w tworzeniu barwy liścia zaczynają odgrywać inne barwniki, np., żółte lub pomarańczowe.

Dlaczego drzewa zrzucają liście?

Drzewa zrzucają liście, aby nie tracić przez nie wody w czasie zimy. Sygnałem do zrzucenia liści jest dla drzew długość dnia. Gdy jesienią dni stają się krótsze, między liściem a gałązką drzewa tworzy się przegroda, która sprawia, że do liścia przestaje dopływać woda.

Liść usycha i przy podmuchu wiatru odpada od gałęzi.

Skąd ptaki wiedzą, że czas już odlatywać do ciepłych krajów?

Na decyzje o terminie odlotu ptaków wpływa brak możliwości zdobywania pokarmu i niska temperatura powietrza. Jednak największą rolę odgrywa najprawdopodobniej długość dnia. Im bliżej zimy, tym dni stają się krótsze. Zmiany te ptaki odczytują podobnie, jak my kalendarz.

Natalia Raczek

Wędrowniki ptaków

Ptaki wędrują, ponieważ jest im coraz trudniej znaleźć pożywienie, mimo że te wędrowniki to bardzo trudny czas dla nich- wiele ginie atakowanych przez drapieżniki czy też napotka ich np. burza w drodze. Choć trzeba przyznać, że ostatnio niektóre ptaki zmieniają trochę swoje zwyczaje. Zadawają się w mieście (w którym jest cieplej niż na wsi) i tak zimują- np. kosy i szpaki. Do Afryki udają się np. bociany białe, jerzyki i jaskółki dymówki, brzegówki i oknówki).

Niektóre ptaki lecą do Azji, np. pliszki cytrynowe i dziwonie. Ale są też takie, którym wystarczy udać się na zachód albo południe Europy. Do tych należą drozdy, skowronki, szczygły, szpaki i zięby. A są też ptaki, które odlatują dosłownie kilkadziesiąt kilometrów dalej, gdzie jest łagodniejsza zima i stawy oraz jeziora nie zamarzają. Te ptaki to np. gawrony, kawki i łabędzie nieme.

Do nas przylatują gile, gawrony i jemioluski z Północy i Wschodu Europy.

Klaudia Eichler

Z życia szkoły

Rozpoczęcie roku szkolnego

Trzeciego września rozpoczął się kolejny rok szkolny 2012/2013r.

Tego dnia, rano uczniowie gimnazjum i klas IV-VI uczestniczyli we mszy świętej w kościele. Natomiast dzieci klas zintegrowanych zebrały się na sali gimnastycznej, aby uroczystie przywitać nowy rok szkolny.

Na początku wprowadzono poczet sztandarowy i zaśpiewano hymn narodowy.

Następnie wszyscy obejrzeli występ artystyczny przygotowany przez uczniów klas II-III szkoły podstawowej. Ten dzień był szczególnie ważny dla pierwszoklasistów, ponieważ odbyło się pasowanie ich na uczniów.

Następnie głos zabrała pani dyrektor Elżbieta Rubinowska-Śróbka, która powitała wszystkich zebranych, a w szczególności uczniów klas I i życzyła wszystkim powodzenia. Po uroczystościach uczniowie rozeszli się do klas.

Rozpoczęcie roku szkolnego dla uczniów klas IV-VI odbyło się na holu I piętra. My również zaśpiewaliśmy hymn narodowy i wysłuchaliśmy ważnych informacji dotyczących napaści wojsk niemieckich na Polskę w dniu 1 września 1939 r. Następnie głos zabrała pani wicedyrektor Ewa Krakowska. Zadowoleni i szczęśliwi rozeszliśmy się do klas, aby spotkać się z wychowawcą.

Sprzątanie świata

Sprzątanie Świata

Akcję „Sprzątanie Świata” zapoczątkował australijski żeglarz Ian Kiernan, który w 1987 roku zakończył samotną wyprawę dookoła świata. Podczas swojej podróży stwierdził, że wszystkie morza i oceany są bardzo zaśmiecone. W roku 1989 zorganizował akcję „Sprzątamy zatokę w Sydney”, a rok później „Sprzątamy Australię”. Popularność akcji szybko wyszła poza granice Australii. Już od roku 1993 organizuje się akcję „Sprzątanie Świata”.

Corocznie bierze w niej udział wiele milionów ludzi. Także Polacy corocznie sprzątają Ziemię. Nasi uczniowie także przyłączyli się do tej akcji.

Redakcja

Dzień Nauczyciela

Dzień Nauczyciela

W piątek, 12 października obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej. Na ten dzień przypada rocznica utworzenia przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego Komisji Edukacji Narodowej. Dzień ten jest w Polsce świętem wszystkich pracowników oświaty.

Z tej okazji w naszej szkole odbyła się uroczysta akademie, którą przygotowali uczniowie klas IV-VI pod opieką pań: Barbary Gizińskiej, Agnieszki Jasińskiej – Zają-

kała, Anny Gaczyńskiej i Małgorzaty Mischke. Na koniec głos zabrała pani dyrektor Elżbieta Rubinowska – Śróbka, która podziękowała nauczycielom i pracownikom za ich całoroczną pracę.

Redakcja

Andrzejki

Andrzejki

Wigilia świętego Andrzeja przypadająca 29 listopada, to tradycyjny wieczór wróżb.

Tego dnia wróżby orzekały o losie, zwłaszcza tym związanym z zamążpójściem.

Święty Andrzej uznany jest za patrona pańien chcących szybko zmienić stan cywilny. Miał on pomóc dziewczętom w poznaniu przyszłości. Chciały dowiedzieć się, kiedy wyjdą za mąż, poznać imię i charakter przyszłego męża.

Współcześnie andrzejki mają charakter bardziej towarzyski, rozrywkowy niż wróżebny.

Życzymy Wam radosnej zabawy i pomyślnych wróżb!

Redakcja

Andrzejki w naszej szkole

Jak co roku w naszej szkole odbyła się dyskoteka andrzejkowa. Tym razem zorganizowana została w środę 28.11.2012r. Uczniowie klas IV-VI bawili się na holu I piętra wspólnie ze swoimi wychowawcami i opiekunami.. Uczniowie oprócz zabawy mieli słodki poczęstunek, który odbywał się w klasach. Oprawą muzyczną zajął się DJ z MGOKiS w Łasinie, któremu serdecznie dziękujemy.

Sylwia Paszkowska—Zajakała

Agnieszka Jasińska—Zajakała

